

N:o 222.

Af Herr **J. Otterström**: om åtgärders vidtagande för Cembra-tallens uppdragande i Norrland.

Norrland, genom sitt höga läge blottstäldt för ofta återkommande frostskada på säd, har påkallat ett allmosegifvande af Staten och enskilda välgörenheten, som i längden icke kan påräknas af dess fattiga befolkning i samma proportion, som hittills.

Man har sökt och söker ännu i dag att med stora anslag befordra utdikningar m. m. för att dymedelst häfva frostens tidigare inträdande. Det må vara, att man derigenom kan i någon mån minska markens inneboende kyla, men man kan ej dermed hindra den kallare vinden att fritt öfver fälten framstryka och förstöra vextligheten på den varmaste jordmån, såsom exemplen från de sydligare delarne af landet alltför ofta bevisa.

Huru lyckligt derföre, om man kunde i dessa nordliga trakter införa en vext, som kunde gifva befolkningen bröd, eller det bästa och rikaste surrogat derför, utan att man behöfde befara, att denna vext skulle lida af de klimatiska orsaker, som förstöra säden. Man finner, såsom vetenskapsmän bevisat och erfarenheten annorstädes intygar det, en sådan vext i Cembra-tallen, som i det Asiatiska Ryssland gifver vinterföda åt hela befolkningar på en sträcka i öster och vester af femtio longitudgrader. Trädet frodas der företrädesvis på sank mark, vid sjöar och flodstränder, i myrar, kärr och moras, nordligare än vårt Svappavara och Gellivara, och vi veta väl, att vi i vår nord hafva stora tillgångar på sådan jordmån.

Jag föreslår derföre,

att Riksdagen må i underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla om åtgärders vidtagande genom vederbörande myndigheter och kommuner för införandet af Cembra-tallens uppdragande i de trakter af Norrland, som för densamma med afseende på jordmån och klimat pröfvas gynnande, samt att Kongl. Maj:t vid en följande riksdag må aflåta nådig propo-

sition om hvad som å Statens sida kan vara att i anslags- och lagstiftningsväg göra för ärendets kraftiga befordran.

Stockholm den 27 Januari 1868.

J. Otterström.

N:o 223.

Af Herr A. W. Nilson: angående ändring i nu gällande nådiga stadga för rikets elementar-läroverk m. m.

Uti en vid 1867 års riksdag inom Andra Kammaren af Herr P. A. Siljeström väckt motion, N:o 137. föreslogs, bland annat, en förändrad undervisningsplan för rikets elementar-läroverk. Till det afstyrkande utlåtande, som Kammarens dåvarande tillfälliga Utskott N:o 1 i anledning af denna motion afgifvit, hade jag såsom ledamot af Utskottet tagit mig friheten vidfoga en reservation, deri jag, ehuru med vissa inskränkningar, förordade motionen i denna del och framställde förslag till ny undervisningsplan för elementar-läroverken, gående ut derpå att undervisningen i tyska språket skulle framskjutas till 3:dje klassen, i latin till den 5:te och i grekiska till den 6:te klassen.

Då detta mitt särskilda förslag så till vida rönnte framgång, att det vann Andra Kammarens godkännande, så finner jag mig deraf uppmanad att ånyo framlägga detsamma till Riksdagens pröfning. Härvid ber jag dock få förutskicka den bekännelsen, att jag för min del anser, det vida mera omfattande och genomgripande förändringar i våra offentliga skolors organisation nog torde vara behöfliga och önskvärda, och att jag följaktligen ingalunda skall vara obenägen att i min ringa mån understödja de förslag, som i sådant syfte redan äro eller kunna blifva väckta, förutsatt att de gå i samma riktning som den motion, jag nu vill framlägga. Men då det å andra sidan likväl måste anses ovisst, om och huru snart en mera fullständig omgestaltning af våra såväl lägre som högre läroanstalter kan komma till stånd, så tror jag det icke vara skäl att till en möjligen ännu aflägsen tidpunkt undanskjuta sådana partiela förändringar, som tidsförhållandena på-